

Реферат на тему: "Повість-казка "Земля світлячків" - природний переказ письменником подій від реальності до казки, до політичної фантазії (Віктор Близнець)"

Віктор Близнець

РЕФЕРАТ

з української дитячої літератури

на тему:

Повість-казка "Земля світлячків" -

природний переказ письменником подій від реальності до казки, до політичної фантазії

(Віктор Близнець)

Віктор Близнець - відомий український письменник, який присвятив свою твору діяльність дітям. З під його пера вийшло багато оповідань для малого читача. Серед його творів важливе місце займає повість-казка "Земля світлячків". Написана вона в 1977-1978 роках.

Нова повість-казка "Земля світлячків" знайомить із життям лісових чоловічків, які перемогли страшних печерних ворогів.

"Земля світлячків" - це весела й трохи сумна казкова повість про Сиза XII, про лісових стовусів і тривусів та їхню перемогу над Магавою I та його прибічниками. Складається твір з 16 розділів, кожен з яких починається скороченим записом змісту розділу. Всі розділи з'єднані між собою. Повість-казка приваблює читача тим, що в ній поєднане реальне і вигадане, дійсність і фантастика, добро і зло, радість і смуток.

На першій сторінці повісті - казки містять такі слова самого автора:

— Цю повість я писав, доброю пам'яттю згадуючи лісову Каланчу, сосни й березові галявини Пущі - Водиці, моїх найкращих друзів у походах Олею і Раю, які одного разу привели мене до невеликого горбика над озером і сказали: "Ось тут він і похований, наш бідний Чублик". - внизу стояв підпис - Автор.

Про що ж ця повість-казка? Хто такі стовуси і тривуси? Чому Магава I - ворог? і т.д. Дати відповідь на ці запитання можна дати тільки тоді, коли прочитаєш твір. Отже, починаємо мандрувати сторінками казкової повісті. Коротко ми дізнаємось про події в них.

Розділ 1.

Сиз XII, він же від роду Стівус, відчиняє двері свого знаменитого музею і запрошує вас у гості.

Кімната Сиза завалена і закидана книгами. Крім книг мав ще одну слабкість - любив

поспати: 1 око – читало, друге – спало, потім перше, що читало – спало, а друге читало. Спав вдень, вночі відчиняв свій музей.

Було в Сиза XII сестра Мармусія – про неї більше довідаємось в Розділі 3. Вона приносила братові в музей березового квасу, запалювала люльку і вкладала брата на малий шкіряний диванчик. На дверях музею вішала табличку: "Скоро буду". Пішов у лісову академію. Сиз XII". А жили вони в Країні Довгих Озер.

Своєму музею Сиз присвятив все життя. Ось він іде до музею, протирає рукою табличку, на якій вигравіювано старовинними літерами:

Все відомий музей світлячків доктора трутознавства і личинкознавства Сиза XII Стовуса.

Вхід безкоштовний!

Відвідини тільки вносі.

Ласкаво просимо!

До нього в гості іде друг Вертутій зі своїм дванадцятилітнім онуком Чубликом.

Розділ 2.

Сиз XII веде гостей в підземелля і показує свої найдорожчі скарби.

"Коси русалок" і "Риба-мішкорот".

Розповідається про те, що Чублик вчиться в Лунарії, в славнозвісній школі професора Ворсави на першому курсі.

Сиз веде їх показувати свій музей. Розмовляють. Вертутій не забуває своє слово присмачувати м'яким громоподібним прикашлюванням: кхе-хе, кхам!

1-й зал музею: земляні світлячки – гнилики, трухляки, гриби, личинки та ін. дива. На дверях: Руками не чіпати – пече!

(Хе-хе, жартую, не бійтеся! Сиз XII).

Чублик відкриває двері – із глибини залу лилося якесь волохате, якесь підсинене підземельне сяйво! Сих водить Чублика, показує, розповідає.

2-1 зал: було страшно і темно як в глибокій печері, і в тій густій імлі блукало безліч маленьких вогників – ліхтариків. Це жуки – світляки, з латинської лампіриси. "Коси русалок" – це звичайні дощові черв'яки.

3-й зал: морське дно – риби, водорості, риба-мішкорот".

Розділ 3.

Сиз XII знайомить нас з рідною сестрою Мармусією, замовляє три чашечки кави коро-хоро і висловлює кілька мудрих думок. Під кінець він обмінюється з Вертутієм цікавими подарунками.

"Мармусія (97 років) – висока, пряма, сухорлява стовусиха, вчилась в Ютландії, в королівському коледжі". Сиз, його сестра, Вертутій і Чублик розмовляють.

Сиз дарує Чублику світлячків, яких виростив сам, а Вертутій йому – вітряного млинка, який крутиться в інший бік.

П'ють каву, Мармусія розповідає про коханого Чуй-Голована, який в неї на очах розбився.

Розділ 4.

Сиз XII, Вертутій і Чублик пливуть до верхнього озера.

"На пуцу! Веслуйте сюди!" – гукає з берега Хвороща. У царстві динь.

Всі пливуть озером на човні: сперечалися, хто першим поселився на берегах Довгих озер: стовуси чи тривуси. Сваряться, кричать, б'ються – човен перевертається і всі падають у воду. У Чублика випали подаровані Сизом світлячки... Вибралися всі з води на човна. Пливуть далі. Лунає пісня. Хворощ кличе до себе. Пригощає динями:

1-ша – всередині галушки;

2-га – диня-верблюд;

3-я – диня, обліплена глиною; розбили – налита медом;

4-та – диня-кавун;

5-та – диня-вертутівка.

Переїлися, у всіх болять животи, на що Хвороща каже: "чрево не дерево, роздасться. Коли Хвороща пішов на город по ще одну диню – гості втекли, сіли в човен і попливли.

Розділ 5.

Дорога на Верхнє озеро. Перегук звірів у темряві. Розмови про дикого лісового приبلуду. У ????????? вітрячків.

У Вертулія тріснули гудзики на штанах від переїдання динями.

Пливуть. Побачили незнайомих звірів. Сиз розповідає про звіра (Мертва Паша) який задушив його діда.

Підпливши до піщаного берега — це володіння Вертутія — вітрячки, далі царство водяних млинків, далі 2 ряди піщаних млинків.

Відпочили, скупалися.

Сиз повернувся додому. Біля будинку побачив що за ним стежать 2 чиїсь хижі, насторожені очиська.

Розділ 6.

Погані прикмети: птахи і гриби тікають із лісу. Всі збираються на раду до професора Варсави. "Ви вмієте ходити по-королівському?".

Ранком в лісі все гриміло. Всі зібралися до Варсави... Сиз вирішує іти на Щербаті скелі в розвідку, Чублик з ним. Під час мандрівки Чублик вчить ходити Сиза по королівському – кроком тихим, підстрибуючи.

Розділ 7.

Обвуглені дерева. Страшна згряя, що пробиває собі дорогу в хащах лабами. Втеча, погоня, підводна мандрівка.

Бачать обвуглені дерева, в дуплі мертві білченята – все в лісі спалене. Оглядають. Хтось підкрадається... Тікають від страшних незнайомих чудовищ. Повертаються додому.

Розділ 8.

Дивний гість-відвідувач, з якого зробилося 12. Напад і нагле викрадення Сиза.

Раптом до музею зайшов незвичайний гість. Сиз показує йому музей. В кожному залі з гостя робиться всі більше і більше. В кінці їх зробилося 12. вони викрали Сиза,

несуть його через музей. На це надходить Вертутій з Чубликом, бачать це, кличуть на допомогу.

Розділ 9.

Сиз в ямі. Розмова 2-х каторжників – болотного і печерного. Дещо цікаве про Магаву і його одноплемінців.

Сиза принесли в печери, поклали в яму. Сиз зачув, як Дригайло і Квасило (сторожі Сиза) розмовляють про Магаву, про те, що вони бояться води, дізнаються, що Магава – брат Мертвої Пащі... Приходять печерні зброєносці і забирають Сиза до сокрушителя.

Розділ 10.

Сиз перед ликом Магави І. Білий кінь. Сльози старого Лапані. Треба рятуватися!

Приводять Сиза до Магави. Все в перевернутій подобі (кінь, крісло і т.д.) Магава хоче, щоб Сиз привів своїх до нього. Магава налякався світлячка, що випоз з Сизової кишені. Сиз побачив діда Лапаню, той розповідає як його спіймали. Вирішують тікати.

Розділ 11.

Гра у печері піжмурки. Куди пропав Лопаня? Куа попадає на втікачів. Ще одна втрата.

Слуги Магави – шукають втікачів. Сиз з дідом домовляються розійтися. Слуги їх доганяють, та їм вдається втекти і врешті решт зустрітися знову.

Розділ 12.

Мармусія з веслом на озері. Троє на човнах. Хто швидше – ти чи вони?

Мармусія заходить в кабінет брата і помічає, що його немає. Зустрічає Вертулія та Чубрика, вирішують шукати Сиза. Пливають на човнах на озері і знаходять Сиза з дідом.

Розділ 13.

Сліди розбою над озером. Друга нарада у Варшави. Мудре й повчальне слово професора. Сиз: "Треба готувати кручу!"

Вороги спалили музей-корч Сиза, млинки Вертулія. Збираються на другу нараду у Варшави. Складають план як визволитися від ворогів.

Розділ 14.

Стовуси й Шривуси готують кручу. Сиз і Чублик у засідці. Парадний вихід Магави. Картина жорстокої страти.

Всі роблять засідку на кручі. Сиз і Чублик пішли, щоб привернути увагу ворогів і привести їх на кручу.

Розділ 15.

Таємничі приготування стовусів і тривусів. Руя і чорні блискавки котяться до озера. Де Чублик?

Сиз з Чубликом біжать, за ними женуться вороги. Всі стовуси і тривуси оточили Магаву з його служителями, загнали їх в куш: ті впали з кручі.

В цей час печерні і болотні найманці Магави нищать підземну школа Лунорний зал. Чублик хотів їх зупинити, його вбили. Друзі ховають Чублика на високому погорбі.

Розділ 16.

Останній, який підтверджує древню істину: все йде, все минає, а добра кава ?????? і

світлячки залишаються на землі.

Після сну Сиз прокинувся на долоню сіло мале пташеня. Він збудував новий корч-музей, зібрав нову колекцію світлячків. Стояло 3 вітрячки.

Таблиця на музей була та сама, внизу дописано: "Заходьте тільки по-королівськи. Оп-ля-ля!".

Вертутій ходив до Сиза в гості з своїм молодшим внуком.

— Ходімо, я покажу вам своїх світлячків.

В повісті письменник змалював красу природи, людської душі, відважність та справедливу боротьбу проти ворогів.

Цей твір великий вплив на дітей: вчить працювати, бути щедрим, як Хвороста, відважним як малий Чублик та всі стовуси і тривуси.

Такі твори необхідні в повинні займати значне місце в дитячому читанні. Фантастичний персонаж Сиз-стовус, Мармусія, Вертутій, Чублик і багато ін. зовсім свідомо входять у свідомість сучасної дитини.

Добрих чоловічків не можуть покорити могутні злі сили, життя торжествує.